

ZÁKLADNÉ JAZDNÉ ÚKONY

SPŮŠŤANIE MOTORA

Pri štartovaní motora dodržiavame nasledovný postup (obr. 1):

1. Pootočením palivového kohútika do polohy „ON“ zaistíme prívod paliva z nádrže do karburátora (u novších typov motocyklov tento krok vynecháme).
2. Skontrolujeme polohu núdzového vypínača, nesmie byť vo vypnutej polohe.
3. Kľúčikom spínacej skrinky zapneme zapalovanie (poloha ON).
4. Skontrolujeme, či je zaradený neutrál (musí svietiť kontrolka zelenej farby „N“).
5. U starších typov motocyklov, pokiaľ je motor studený, použijeme sýtič. *Poznámka - ak je motor zohriaty alebo v lete, keď teplota vzduchu je okolo 35 °C namiesto sýtiča mierne pridáme plyn.*
6. S úplne uzavretým plynom (bez pridania plynu) stlačíme tlačidlo štartéra.

Obr. 1 – Štartovanie motora

Po naštartovaní postupne vraciame páčku sýtiča tak, aby pri zahrievaní motora neprekročili otáčky motora cca 2500 otáčok za minútu. Keď je motor zohriaty natoľko, že dokáže pracovať na voľnoběžných otáčkach bez použitia sýtiča, vrátíme páčku sýtiča späť do pôvodnej polohy.

Ak motor nenaštartuje počas 5 sekúnd, vypneme zapalovanie a v záujme udržania napätia akumulátora (aby došlo k obnove výkonu akumulátora) počkáme pred ďalším pokusom o naštartovanie cca 10 – 30 sekúnd.

Ak dôjde „prezratiu“ (zahľteniu) motora palivom, pretáčame motor s úplne pootočeným akceleračtorom (na plný plyn), kým nedôjde k naštartovaniu.

Niektoré motocykle sú vybavené spínačom blokovania štartéra. Tento spínač zaisťuje, aby nedošlo k použitiu štartéra pokiaľ je spojka v záberu a nie je v prevodovke zaradený neutrál. To znamená, že ak máme zaradený nejaký prevodový stupeň musíme mať počas štartovania vypnutú spojku (zatiahnúť páčku spojky).

Väčšina motocyklových motorov aj moderné motory so systémom vstrekovania paliva (tzn. bez karburátora) naštartujeme rovnako, ako je to opísané vyššie. Presný spôsob štartovania konkrétneho motora, nájdeme v návode na obsluhu a údržbu motocykla.

ROZJAZD

ROZJAZD NA ROVINE (obr. 2)

Rozjazd je úkon, ktorý vyžaduje určitý nácvik s ohľadom na výkon motora (od toho budú závisieť aj rozjazdové otáčky) a miesta záberu spojky konkrétneho motocykla. Pri rozjazde postupujeme nasledovne:

- o Prstami ľavej ruky stlačíme páčku spojky.
- o Motocykel nepatrne nakloníme doprava, opierame sa len o pravú nohu.
- o Ľavou nohou plynule tlačíme (klepneme) na radiacu páčku a smerom dole zaradíme prvý prevodový stupeň. Pri radení môžeme zľahka pohnúť motocyklom dopredu a dozadu.
- o Po zaradení rýchlosti položíme ľavú nohu opäť na zem a motocykel vyrovnáme.
- o Ľavou rukou začneme plynule uvoľňovať páčku spojky do miesta záberu (do miesta, kde má motocykel tendenciu sa rozbehnúť), tu spojku podržíme cca 2 sekundy.
- o Pravou rukou zľahka pridáme plyn (otočíme akceleračtorom) a pozvoľna uvoľňujeme páčku spojky, motocykel sa rozbieha.
- o Ďalej opatrne uvoľňujeme spojku a pritom postupne pridávame plyn. Akonáhle sa motocykel dostáva do pohybu, oprieme si obidve nohy o stúpačky.
- o Po rozjazde ľavou rukou úplne uvoľníme páčku spojky. Pevne uchopíme madlo riadidiel a pravou rukou zľahka akcelerujeme.

Pri rozjazde je veľmi dôležitá jemná súhra plynu a spojky. Pri prudkom necitlivom uvoľnení spojky, alebo pri nedostatočnom pridaní plynu, motor zhasne. Naopak u výkonných a silných motocyklov, pri prudkom uvoľnení spojky a príliš vysokých otáčkach (aj pri veľmi razantnom zrýchľovaní na nižšom prevodovom stupni) hrozi, že sa predné koleso nadvihne a vodič stratí kontrolu nad motocyklom. Po takomto rozjazde, ak na motocykli máme spolujazdca, je veľká pravdepodobnosť, že ho „stratíme“. V tejto situácii je len jedno riešenie - rýchlo ubrať plyn.

ROJAZD DO SVAHU S POUŽITÍM PREDNEJ BRZDY (obr. 3)

- o Sedíme na motocykli, obe nohy sú opreté o zem, pravá ruka drží brzdu.
- o Stlačíme páku spojky a známym spôsobom zaradíme prvý prevodový stupeň.
- o Po zaradení prevodového stupňa ľavú nohu položíme opäť na zem.
- o Uvoľníme páku spojky do miesta záberu, v okamihu, keď začne preklzať spojka, napne sa reťaz a začneme vnímať zmenu vibrácií, uvoľníme pravou rukou prednú brzdu.
- o V tomto okamihu pravou rukou zľahka zvýšime otáčky motora a pozvoľna uvoľníme páčku spojky, motocykel sa rozbieha.
- o Ďalej opatrne uvoľníme spojku a pritom postupne pridávame plyn. Akonáhle sa motocykel dostáva do pohybu, oprieme si obidve nohy o stúpačky.
- o Po rozjazde ľavou rukou úplne uvoľníme páčku spojky. Pevne uchopíme madlo riadidiel a pravou rukou zľahka akcelerujeme.

Obr. 3 – Pravou rukou súčasne pridávame plyn a dvoma prstami ťaháme brzdu

ROJAZD DO SVAHU S POUŽITÍM ZADNEJ BRZDY

- o Sedíme na motocykli, obe nohy sú opreté o zem, pravá ruka drží brzdu.
- o Stlačíme páku spojky a známym spôsobom zaradíme prvý prevodový stupeň.
- o Po zaradení prevodového stupňa ľavú nohu položíme opäť na zem.
- o Motocykel nepatrne nakloníme doľava a pravú nohu oprieme o stúpačku a špičkou stlačíme pedál brzdy.
- o Pravou rukou pustíme prednú brzdu, otočíme rukoväťou plynu a nastavíme rozjazdové otáčky (cca 2000 ot/min).
- o Uvoľníme páku spojky do miesta záberu, v okamihu, keď začne preklzať spojka, napne sa reťaz a začneme vnímať zmenu vibrácií, uvoľníme pravou nohou brzdu.
- o V tomto okamihu pravou rukou zľahka zvýšime otáčky motora a pozvoľna uvoľníme páčku spojky, motocykel sa rozbieha.
- o Ďalej opatrne uvoľníme spojku a pritom postupne pridávame plyn. Akonáhle sa motocykel dostáva do pohybu, oprieme si obidve nohy o stúpačky.
- o Po rozjazde ľavou rukou úplne uvoľníme páčku spojky. Pevne uchopíme madlo riadidiel a pravou rukou zľahka akcelerujeme.

Naspäť

Ďalej